

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (EK) Nr. 1889/2005**(2005. gada 26. oktobris)****par skaidras naudas kontroli, kuru ievieš Kopienas teritorijā vai izved no tās**

EIROPAS PARLAMENTA UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

kontroles mehānismus attiecībā uz skaidras naudas pārvietošanu Kopienas iekšienē.

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, un jo īpaši tā 95. un 135. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu ⁽¹⁾,

apspriedušies ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju,

saskaņā ar Līguma 251. pantā minēto procedūru ⁽²⁾,

tā kā:

- (1) Viens no Kopienas uzdevumiem ir veicināt saskanīgu, līdzsvarotu un noturīgu saimnieciskās darbības attīstību Kopienā, izveidojot kopējo tirgu un ekonomisko un monetāro savienību. Tālab iekšējais tirgus aptver telpu bez iekšējām robežām, kurā ir nodrošināta brīva personu, pakalpojumu, preču un kapitāla aprīte.
- (2) Nelikumīgi iegūto līdzekļu ieviešana finanšu sistēmā un to ieguldīšana pēc legalizācijas kaitē pareizai un ilgtspējīgai ekonomikas attīstībai. Attiecīgi Padomes Direktīva 91/308/EEK (1991. gada 10. jūnijs) par to, kā novērst finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūto līdzekļu legalizēšanai (naudas atmazgāšanai) ⁽³⁾, ievieša Kopienas mehānismu, lai novērstu nelikumīgi iegūto līdzekļu legalizēšanu, pārtraugot darījumus, kuros izmanto kredītiestādes un finanšu iestādes, kā arī dažu veidu profesionālās darbības. Tā kā pastāv iespējamība, ka minētā mehānisma piemērošana veicinās nelikumīgiem mērķiem domātas skaidras naudas pārvietošanu, Direktīva 91/308/EEK būtu jāpapildina ar kontroles sistēmu attiecībā uz skaidras naudas ieviešanu Kopienā vai izvešanu no tās.
- (3) Pašlaik šādas kontroles sistēmas piemēro tikai dažās dalībvalstīs, un tās darbojas saskaņā ar attiecīgo valstu tiesību aktiem. Atšķirības tiesību aktos kaitē iekšējā tirgus pareizai darbībai. Tādēļ būtu jānosaka pamatelementi Kopienas līmenī, lai nodrošinātu vienāda līmeņa kontroli attiecībā uz skaidras naudas pārvietošanu, šķērsojot Kopienas robežas. Šādai saskaņošanai tomēr nevajadzētu ietekmēt iespēju dalībvalstīm, saskaņā ar spēkā esošajiem Līguma noteikumiem, piemērot savus

- (4) Būtu jāņem vērā arī papildu darbības, ko veic citos starptautiskos forumos, jo īpaši Finanšu darba grupā nelikumīgi iegūto līdzekļu legalizācijas jomā (FATF), kas izveidota 1989. gadā Parīzē, G7 augstākā līmeņa sanāksmes laikā. FATF 2004. gada 22. oktobra IX īpašais ieteikums aicina valdības paredzēt pasākumus, lai atklātu skaidras naudas fizisku pārvietošanu, tostarp deklarēšanas sistēmu vai citus izpaušanas pienākumus.

- (5) Tādēļ attiecībā uz skaidru naudu, ko ved persona, kura iebrauc Kopienā vai izbrauc no tās, būtu jāievēro obligātas deklarēšanas princips. Šis princips ļautu muitas iestādēm ievākt informāciju par skaidras naudas pārvietošanu un, ja vajadzīgs, nodot šo informāciju citām iestādēm. Muitas iestādes darbojas uz Kopienas robežām, kur kontrole ir visefektīvākā, un dažas no tām ir uzkrājušas praktisku pieredzi šajā jomā. Būtu jāizmanto Padomes Regula (EK) Nr. 515/97 (1997. gada 13. marts) par dalībvalstu pārvaldes iestāžu savstarpēju palīdzību un šo iestāžu un Komisijas sadarbību, lai nodrošinātu tiesību aktu pareizu piemērošanu muitas un lauksaimniecības jomā ⁽⁴⁾. Savstarpēja palīdzība nodrošinātu gan pareizu skaidras naudas kontroles piemērošanu, gan informācijas plūsmu, kas varētu palīdzēt sasniegt Direktīvas 91/308/EEK mērķus.

- (6) Ņemot vērā to, ka deklarēšanas pienākums ir profilaktisks un preventīvs, deklarēšana būtu jāveic pirms iebraukšanas Kopienā vai izbraukšanas no tās. Tomēr, lai iestāžu darbība koncentrētos uz nozīmīgu skaidras naudas summu pārvietošanu, tikai EUR 10 000 vai lielāku summu pārvietošana būtu jādeklarē. Jāņem vērā, ka deklarēšanas pienākums attiecas uz fizisku personu, kas pārvadā skaidru naudu, neatkarīgi no tā, vai minētā persona ir naudas īpašnieks.

- (7) Būtu jāizmanto vienots standarts informācijas sniegšanai. Tas ļaus kompetentajām iestādēm vieglāk apmainīties ar informāciju.

⁽¹⁾ OV C 227 E, 24.9.2002., 574. lpp.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta 2003. gada 15. maija Atzinums (OV C 67 E, 17.3.2004., 259. lpp.), Padomes 2005. gada 17. februāra Kopējā nostāja (OV C 144 E, 14.6.2005., 1. lpp.) un Eiropas Parlamenta 2005. gada 8. jūnija Nostāja. Padomes 2005. gada 12. jūlija Lēmums.

⁽³⁾ OV L 166, 28.6.1991., 77. lpp. Direktīvā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2001/97/EK (OV L 344, 28.12.2001., 76. lpp.).

⁽⁴⁾ OV L 82, 22.3.1997., 1. lpp. Regulā grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 807/2003 (OV L 122, 16.5.2003., 36. lpp.).

(8) Ir vēlams izstrādāt definīcijas, kas vajadzīgas šīs regulas vienādei interpretēšanai. IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

(9) Informācija, ko kompetentās iestādes savākušas saskaņā ar šo regulu, būtu jānodod iestādēm, kas minētas Direktīvas 91/308/EEK 6. panta 1. punktā. 1. pants

Mērķis

(10) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 95/46/EK (1995. gada 24. oktobris) par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti⁽¹⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 45/2001 (2000. gada 18. decembris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienas iestādēs un struktūrās un par šādu datu brīvu apriti⁽²⁾ attiecas uz personu datu apstrādi, ko veic dalībvalstu kompetentās iestādes, piemērojot šo regulu.

1. Šī regula papildina Direktīvu 91/308/EEK attiecībā uz darījumiem, ko veic ar kredītiestāžu, finanšu iestāžu un dažu profesionālo darbību starpniecību, nosakot saskaņotus noteikumus par kontroli, ko kompetentās iestādes veic attiecībā uz skaidras naudas ievēšanu Kopienā vai izvešanu no tās.

2. Šī regula neskar attiecīgu valstu pasākumus par kontroli attiecībā uz skaidras naudas pārvietošanu Kopienas iekšienē, ja šādi pasākumi ir paredzēti saskaņā ar Līguma 58. pantu.

(11) Ja ir pazīmes, ka skaidras naudas summas ir saistītas ar nelikumīgajām darbībām, kas saistās ar skaidras naudas pārvietošanu, kā minēts Direktīvā 91/308/EEK, informāciju, ko kompetentās iestādes ievākušas saskaņā ar šo regulu, var nodot citu dalībvalstu kompetentajām iestādēm un/vai Komisijai. Līdzīgā kārtā būtu jāparedz, ka noteiktu informāciju nodod gadījumā, ja fakti liecina par skaidras naudas pārvietošanu, ja summas ir mazākas par šajā regulā noteikto robežlielumu. 2. pants

Definīcijas

Šajā regulā:

(12) Kompetentajām iestādēm būtu jāpiešķir pilnvaras, kas vajadzīgas, lai īstenotu efektīvu kontroli attiecībā uz skaidras naudas pārvietošanu;

1) "kompetentās iestādes" ir dalībvalstu muitas dienesti vai citas iestādes, ko dalībvalstis pilnvarojušas piemērot šo regulu;

(13) Kompetento iestāžu pilnvaras būtu jāpapildina ar dalībvalstu pienākumu paredzēt sankcijas. Sankcijas tomēr būtu jāpiemēro tikai tad, ja nav iesniegta deklarācija saskaņā ar šo regulu.

2) "skaidra nauda" ir:

a) apgrozāmi uzrādītāja instrumenti, tostarp monetārie uzrādītāja instrumenti, piemēram, ceļojuma čeki, apgrozāmi instrumenti (arī čeki, vekseli un maksājuma uzdevumi), kas ir vai nu uzrādītāja instrumenti, indosēti bez ierobežojuma, izdoti fiktīvam saņēmējam vai citādi, tādā formā, ka īpašumtiesības uz instrumentu pāriet līdz ar tā nodošanu, vai neaizpildītie dokumenti (arī čeki, vekseli un maksājuma uzdevumi), kuri ir parakstīti, bet kuros nav norādīts saņēmējs;

b) valūta (banknotes un monētas, kuras ir aprītē kā maiņas līdzeklis).

3. pants

Deklarēšanas pienākums

(15) Šajā regulā ir ievērotas pamattiesības un principi, kas atzīti 6. panta 2. punktā Līgumā par Eiropas Savienību un ietverti arī Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, jo īpaši tās 8. pantā,

1. Jebkura fiziska persona, kura iebrauc Kopienā vai izbrauc no tās un kurai ir skaidra nauda EUR 10 000 apmērā vai vairāk, saskaņā ar šo regulu deklarē šo summu tās dalībvalsts kompetentajām iestādēm, caur kuru minētā persona iebrauc Kopienā vai izbrauc no tās. Pienākums deklarēt nav izpildīts, ja sniegtā informācija ir neprecīza vai nepilnīga.

⁽¹⁾ OV L 281, 23.11.1995., 31. lpp. Direktīvā grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1882/2003 (OV L 284, 31.10.2003., 1. lpp.).

⁽²⁾ OV L 8, 12.1.2001., 1. lpp.

2. Šā panta 1. punktā minētajā deklarācijā sniedz šādus datus:

- a) deklarētājs, tostarp tā pilns vārds, uzvārds, dzimšanas datums, dzimšanas vieta un valstspiederība;
- b) skaidras naudas īpašnieks;
- c) paredzētais skaidras naudas saņēmējs;
- d) skaidras naudas summa un veids;
- e) skaidras naudas izcelsme un paredzētais lietojums;
- f) transporta maršruts;
- g) transportlīdzeklis.

3. Informāciju sniedz rakstiski, mutiski vai elektroniski, un sniegšanas veidu nosaka 1. punktā minētā dalībvalsts. Tomēr, ja deklarētājs pieprasa, viņš ir tiesīgs šo informāciju sniegt rakstiski. Ja iesniedz rakstisku deklarāciju, apliecinātu kopiju izsniedz deklarētājam pēc viņa pieprasījuma.

4. pants

Kompetento iestāžu pilnvaras

1. Lai pārbaudītu to, vai ir ievērots 3. pantā paredzētais deklarēšanas pienākums, kompetento iestāžu ierēdņi ir pilnvaroti, saskaņā ar attiecīgas valsts tiesību aktiem, kontrolēt fiziskas personas, viņu bagāžu un transportlīdzekļus.

2. Ja nav ievērots 3. pantā paredzētais deklarēšanas pienākums, skaidru naudu var aizturēt ar administratīvu lēmumu saskaņā ar attiecīgas valsts tiesību aktiem.

5. pants

Informācijas reģistrācija un apstrāde

1. Informāciju, ko iegūst saskaņā ar 3. pantu un/vai 4. pantu, reģistrē un apstrādā 3. panta 1. punktā minētās dalībvalsts kompetentās iestādes, un tā ir pieejama minētās dalībvalsts iestādēm, kas norādītas Direktīvas 91/308/EEK 6. panta 1. punktā.

2. Ja 4. pantā paredzētie kontroles pasākumi liecina, ka fiziska persona iebrauc Kopienā vai izbrauc no tās ar skaidras naudas summām, kas ir mazākas par 3. pantā noteikto robežlielumu, un ja pazīmes liecina par nelikumīgām darbībām, kas saistītas ar skaidras naudas pārvietošanu, kā minēts Direktīvā 91/308/EEK, šo informāciju, minētās personas pilnu vārdu, uzvārdu, dzimšanas datumu, dzimšanas vietu un valstspiederību, kā arī datus par izmantoto transportlīdzekli 3. panta

1. punktā minētās dalībvalsts kompetentās iestādes var reģistrēt, apstrādāt un darīt pieejamu minētās dalībvalsts iestādēm, kas norādītas Direktīvas 91/308/EEK 6. panta 1. punktā.

6. pants

Informācijas apmaiņa

1. Ja ir pazīmes, ka skaidras naudas summas ir saistītas ar nelikumīgajām darbībām, kas saistās ar skaidras naudas pārvietošanu, kā minēts Direktīvā 91/308/EEK, informāciju, kas iegūta no 3. pantā paredzētās deklarācijas vai 4. pantā paredzētajiem kontroles pasākumiem, var nosūtīt citu dalībvalstu kompetentajām iestādēm.

Regulu (EK) Nr. 515/97 piemēro *mutatis mutandis*.

2. Ja ir pazīmes, ka skaidras naudas summas ir iegūtas krāpšanā vai kādā citā nelikumīgā darbībā, kas nelabvēlīgi ietekmē Kopienas finanšu intereses, informāciju nosūta arī Komisijai.

7. pants

Informācijas apmaiņa ar trešām valstīm

Saskaņā ar savstarpējas administratīvās palīdzības sistēmu informāciju, kas iegūta saskaņā ar šo regulu, dalībvalstis vai Komisija var nodot trešām valstīm, ja tam piekrīt kompetentās iestādes, kas to ieguvušas saskaņā ar 3. pantu un/vai 4. pantu, un ja ir ievēroti attiecīgie valstu un Kopienas noteikumi par personas datu nodošanu trešām valstīm. Dalībvalstis informē Komisiju par šādu informācijas apmaiņu, ja tas ir īpaši būtiski saistībā ar šīs regulas piemērošanu.

8. pants

Profesionālā noslēpuma pienākums

Jebkurai konfidenciāla rakstura vai konfidenciāli sniegtai informācijai piemēro profesionālo noslēpumu, un kompetentās iestādes to neizpauž bez tās personas vai varas iestādes īpašas atļaujas, kura sniegusi šo informāciju. Informācijas nodošana tomēr ir atļauta gadījumos, kad kompetentām iestādēm tā jārikojas saskaņā ar spēkā esošiem noteikumiem, it īpaši saistībā ar juridiskām procedūrām. Informācijas izpaušana vai nodošana notiek, stingri ievērojot spēkā esošos noteikumus datu aizsardzības jomā, it īpaši Direktīvu 95/46/EK un Regulu (EK) Nr. 45/2001.

9. pants

Sankcijas

1. Katra dalībvalsts paredz sankcijas, ko piemērot par 3. pantā paredzētā deklarēšanas pienākuma nepildīšanu. Sankcijas ir efektīvas, samērīgas un preventīvas.
2. Dalībvalstis līdz 2007. gada 15. jūnijam paziņo Komisijai par sankcijām, ko tās piemēro par 3. pantā paredzētā deklarēšanas pienākuma nepildīšanu.

10. pants

Novērtējums

Četrus gadus pēc šīs regulas spēkā stāšanās Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par tās piemērošanu.

11. pants

Spēkā stāšanās

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2007. gada 15. jūnija.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Strasbūrā, 2005. gada 26. oktobrī

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs*
J. BORRELL FONTELLES

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*
D. ALEXANDER